

1 Istnienie postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty

W rozdziale XXXVIII „Postępowanie nakazowe” kodeksu postępowania cywilnego (Dziennik Urzędowy (Dz.U.) nr 59 z dnia 20 lipca 2007 r., który wszedł w życie dnia 1 marca 2008 r., z późniejszymi zmianami: Dz.U. nr 42/2009, ostatnia zmiana: Dz.U. nr 13/2017) przewidziano postępowanie uproszczone, w toku którego powód może odzyskać przysługującą mu wierzytelność, jeżeli prawdopodobieństwo zakwestionowania wierzytelności przez pozwanego jest niewielkie.

1.1 Zakres i postępowanie

1.1.1 Jakie rodzaje roszczeń są kwalifikowalne (np. tylko roszczenia pieniężne, tylko roszczenia wynikające ze zobowiązań umownych itp.)?

Wierzyciel może wystąpić o wydanie nakazu zapłaty w odniesieniu do następujących roszczeń:

roszczeń pieniężnych lub roszczeń dotyczących świadczenia innych rzeczy zamiennych, jeżeli roszczenie podlega właściwości sądu rejonowego (*районен съд*);

o przekazanie ruchomości, którą dłużnik otrzymał z zastrzeżeniem obowiązku zwrotu, ruchomości, na której ustanowiono zastaw, lub ruchomości, którą dłużnik przekazał z zastrzeżeniem obowiązku wydania, jeżeli roszczenie podlega właściwości sądu rejonowego.

Ponadto, jak stanowi *expressis verbis* art. 417 kodeksu postępowania cywilnego (kpc), powód może również wystąpić o wydanie nakazu zapłaty, jeżeli roszczenie, niezależnie od jego wysokości, odnosi się do:

decyzji administracyjnej, na mocy której stwierdzenie dopuszczalności egzekucji powierzono sądom cywilnym;

dokumentu lub wyciągu z ksiąg rachunkowych stwierdzającego roszczenia instytucji publicznych, gmin i banków;

aktu, umowy lub innego rodzaju porozumienia z podpisami notarialnie poświadczonymi w odniesieniu do zaciągniętych na jego mocy zobowiązań do zapłaty kwot pieniężnych lub świadczenia innych rzeczy zamiennych, jak również do wszelkich zobowiązań do przeniesienia prawa własności do określonego składnika majątku;

wyciągu z rejestru zastawów dotyczącego zabezpieczenia wpisanego do rejestru oraz wszczęcia egzekucji – w odniesieniu do przeniesienia prawa własności do składników majątku, na których ustanowiono zastaw;

wyciągu z rejestru zastawów dotyczącego wpisanej do rejestru umowy sprzedaży z zastrzeżeniem własności rzeczy sprzedanej do chwili uiszczenia ceny lub umowy leasingu – w odniesieniu do zwrotu sprzedanych lub objętych leasingiem składników majątku;

umowy zastawu lub aktu ustanawiającego hipotekę zgodnie z art. 160 i art. 173 akapit trzeci ustawy o zobowiązaniach i umowach;

ważnego aktu ustanawiającego roszczenie osoby fizycznej, Skarbu Państwa lub gminy, jeżeli jego egzekucja odbywa się zgodnie z procedurą określoną w kodeksie postępowania cywilnego;

dokumentu stwierdzającego uchybienie;

weksła własnego, weksła trasowanego lub równoważnego im zabezpieczenia, jak również obligacji lub kuponów.

Jeżeli do pozwu dołączono dokument zgodnie z art. 417 kpc, do którego odnosi się roszczenie, wierzyciel może zwrócić się do sądu o nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności i wydanie tytułu wykonawczego.

1.1.2 Czy istnieje górny pułap wartości roszczenia (wartości przedmiotu sporu)?

Jeżeli roszczenie opiera się na jednym z dokumentów wymienionych w art. 417 kpc, nie istnieje górny pułap wartości przedmiotu sporu.

Zgodnie z pozostałymi przepisami dotyczącymi roszczeń pieniężnych, roszczeń dotyczących świadczenia rzeczy zamiennych lub o wydanie rzeczy nakaz zapłaty może zostać wydany wyłącznie wówczas, gdy roszczenie podlega właściwości sądu rejonowego. Sąd rejonowy jest właściwy w zakresie roszczeń w sprawach cywilnych i gospodarczych, w przypadku których wartość przedmiotu sporu wynosi do 25 000 BGN, oraz wszystkich roszczeń alimentacyjnych, roszczeń z tytułu sporów pracowniczych oraz roszczeń wynikających z dokumentu stwierdzającego uchybienie.

1.1.3 Czy skorzystanie z postępowania jest fakultatywne czy obligatoryjne?

Opisane postępowanie jest fakultatywne. Nawet w przypadku istnienia przesłanek wydania nakazu zapłaty powód nie jest zobowiązany do wybrania tej taktyki, lecz może wytoczyć powództwo w postępowaniu zwykłym.

1.1.4 Czy możliwe jest zastosowanie postępowania, jeżeli pozwany mieszka w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim?

Nakazu zapłaty nie wydaje się, jeżeli dłużnik nie posiada stałego miejsca zamieszkania, miejsca zwykłego pobytu, siedziby ani miejsca prowadzenia działalności na terytorium Republiki Bułgarii.

1.2 Sąd właściwy

Pozew składa się do sądu rejonowego właściwego ze względu na stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę dłużnika i sąd jest zobowiązany do zbadania właściwości miejscowej z urzędu w terminie trzech dni. Jeżeli sąd uzna, że nie jest właściwy do rozpoznania sprawy, przekazuje ją właściwemu sądowi.

1.3 Wymogi formalne

1.3.1 Czy skorzystanie ze standardowego formularza jest obowiązkowe? (Jeżeli tak, gdzie można pobrać taki formularz?)

Korzystanie z formularzy zatwierdzonych przez Ministra Sprawiedliwości jest obowiązkowe. Formularze te stanowią załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości nr 6 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie formularzy nakazów zapłaty, pozwów o wydanie nakazu zapłaty i innych dokumentów związanych z postępowaniem nakazowym.

1.3.2 Czy istnieje przymus adwokacki?

Nie ma przymusu adwokackiego.

1.3.3 Jak bardzo szczegółowo należy opisać roszczenie?

W pozwie należy wskazać okoliczności uzasadniające roszczenie i żądanie pozwu.

1.3.4 Czy konieczne jest przedstawienie dowodów pisemnych dotyczących danego roszczenia? Jeżeli tak, jakie dokumenty są dopuszczalne jako dowody?

Nie ma konieczności załączania do pozwu dowodów służących ustaleniu roszczenia. Powód może załączyć tego rodzaju dowody, jednak nie jest do tego zobowiązany, ponieważ postępowanie ma na celu wyłącznie sprawdzenie, czy roszczenie jest sporne. Wystarczy, by powód uprawdopodobnił istnienie roszczenia. Jeżeli dłużnik wniosie zarzuty od nakazu zapłaty, istnienie roszczenia weryfikuje się w toku postępowania co do istoty sprawy. Do pozwu należy

dołączyć pełnomocnictwo, jeżeli pozew składa pełnomocnik, jak również – w stosownych przypadkach – dowód uiszczenia opłaty skarbowej i kosztów sądowych.

1.4 Odrzucenie pozwu

Pozew o wydanie nakazu zapłaty zostanie odrzucony w następujących przypadkach:

jeżeli roszczenie nie spełnia wymogów określonych w art. 410 kpc, tj. nie stanowi odpowiednio roszczenia pieniężnego lub roszczenia o świadczenie innych rzeczy zamiennych o wartości do 25 000 BGN lub roszczenia dotyczącego ruchomości należących do kategorii wymienionych w art. 410 ust. 1 pkt 2; ponadto jeżeli pozew nie spełnia wymogów formalnych, sąd nie pozostawi go bez rozpoznania, lecz bezwarunkowo odrzuci. Wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach w przypadku nieskorzystania przez powoda z zatwierzonego formularza pozwu lub skorzystania z niewłaściwego formularza sąd poucza go o sposobie usunięcia tego braku, załączając do pouczenia odpowiedni formularz (art. 425 ust. 2 kpc);

jeżeli roszczenie jest niezgodne z prawem lub z zasadami współżycia społecznego;

jeżeli dłużnik nie posiada stałego miejsca zamieszkania ani siedziby na terytorium Republiki Bułgarii lub jeżeli nie posiada miejsca zwykłego pobytu ani miejsca prowadzenia działalności na terytorium Republiki Bułgarii.

1.5 Odwołanie

Nie istnieje możliwość wniesienia przez strony środka zaskarżenia od nakazu zapłaty, z wyjątkiem części dotyczącej kosztów. Postanowienie o odrzuceniu pozwu – w części lub w całości – podlega zaskarżeniu przez powoda do właściwego sądu okręgowego (*окръжен съд*) w drodze zażalenia, w przypadku którego nie sporządza się odpisu do doręczenia. Postanowienie o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności wydawane przez sąd w przypadku złożenia dokumentu zgodnie z art. 417 kpc również podlega zaskarżeniu. Indywidualne zażalenie na postanowienie o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności należy złożyć wraz z zarzutami od wydanego nakazu zapłaty, przy czym może się ono opierać wyłącznie na wnioskach wyciągniętych na podstawie dokumentów wymienionych w art. 417 kpc.

1.6 Sprzeciw

Po otrzymaniu nakazu zapłaty dłużnik może wnieść pisemny sprzeciw w terminie dwóch tygodni. Sprzeciw w rozumieniu art. 414 kpc to dowolne oświadczenie woli wyrażające brak zgody na egzekucję, dowolną formę sprzeciwu bądź dowolne oświadczenie, z którego bezsprzecznie wynika, iż dłużnik nie ma zamiaru zaspokoić roszczenia. Jak wyraźnie zaznaczono, nie ma potrzeby uzasadniania sprzeciwu.

1.7 Skutek wniesienia sprzeciwu

Jeżeli dłużnik wnieśli sprzeciw w odpowiednim terminie, sąd poucza powoda o możliwości wytoczenia powództwa o ustalenie roszczenia w terminie jednego miesiąca poprzez wniesienie należnej opłaty skarbowej. Jeżeli powód nie przedstawi dowodu potwierdzającego wytoczenie powództwa w wyznaczonym terminie, sąd uchyla nakaz zapłaty w całości lub w części, w odniesieniu do której nie wytoczono powództwa.

1.8 Skutek niewniesienia sprzeciwu

1.8.1 Co należy zrobić, aby nakaz zapłaty stał się tytułem wykonawczym?

Zgodnie z art. 416 kpc w przypadku niewniesienia sprzeciwu w terminie lub jego wycofania nakaz zapłaty staje się prawomocnym tytułem egzekucyjnym, któremu sąd nadaje klauzulę wykonalności.

1.8.2 Czy orzeczenie to jest prawomocne czy nadal istnieje możliwość, aby pozwany odwołał się od tego orzeczenia?

W terminie miesiąca od powzięcia wiadomości o nakazie zapłaty dłużnik, którego pozbawiono możliwości zakwestionowania roszczenia, może wnieść środek zaskarżenia do sądu apelacyjnego, jeżeli:

nakaz zapłaty nie został prawidłowo doręczony;

nakaz zapłaty nie został doręczony dłużnikowi osobiście oraz dłużnik nie miał miejsca zwykłego pobytu na terytorium Republiki Bułgarii w dniu doręczenia;

dłużnik nie został powiadomiony w odpowiednim terminie o doręczeniu ze względu na szczególne nieprzewidziane okoliczności;

dłużnik nie wniósł zarzutów ze względu na szczególne nieprzewidziane okoliczności, których nie można było przewidywać.

Wniesienie takich zarzutów nie powoduje zawieszenia wykonania nakazu, jednak na wniosek dłużnika oraz po wniesieniu przez niego odpowiedniego zabezpieczenia sąd może zawiesić wykonanie.

Sąd uwzględni zarzuty w przypadku stwierdzenia zaistnienia jednej z wymienionych powyżej przesłanek. Jeżeli sąd apelacyjny uwzględni zarzuty, ponieważ dłużnik nie posiada stałego miejsca zamieszkania ani siedziby na terytorium Republiki Bułgarii lub ponieważ nie posiada miejsca zwykłego pobytu ani miejsca prowadzenia działalności na terytorium Republiki Bułgarii, oficjalnie uchyla nakaz zapłaty oraz nadaną mu klauzulę wykonalności. W pozostałych przypadkach gdy sąd apelacyjny uwzględni zarzuty, zawiesza wykonanie wydanego nakazu i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi rejonowemu, pouczając powoda o możliwości wytoczenia powództwa dotyczącego przysługującego mu roszczenia w terminie jednego miesiąca poprzez wniesienie należnej opłaty skarbowej.

Ponadto dłużnik może zaskarżyć – w postępowaniu zwykłym – roszczenie, w przedmiocie którego wydano nakaz zapłaty, jeżeli ujawnione zostaną nowe fakty lub dowody pisemne o kluczowym znaczeniu dla sprawy, o których nie mógł on wiedzieć w terminie wyznaczonym na wniesienie sprzeciwu lub których nie mógł uzyskać w tym terminie. Powództwo można wytoczyć w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym dłużnik powziął wiadomość o nowych okolicznościach, lub od dnia, w którym otrzymał możliwość uzyskania nowych dowodów pisemnych, lecz nie później niż w terminie jednego roku od zakończenia przymusowej egzekucji roszczenia.

Ostatnia aktualizacja: 24/07/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.